

Sygn. akt II KZ 51/19

POSTANOWIENIE

Dnia 19 lutego 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Świecki

w sprawie **M. K.**

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 19 lutego 2020 r.,

zażalenia obrońcy skazanego na zarządzenie Przewodniczącego Wydziału Karnego Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 12 listopada 2019 r., sygn. akt II WKK (...), o odmowie przyjęcia kasacji od wyroku tegoż Sądu z dnia 27 listopada 2018 r., sygn. akt II AKa (...),

p o s t a n o w i ł

uchylić zaskarżone zarządzenie i przekazać sprawę Przewodniczącemu Wydziału Karnego Sądu Apelacyjnego w (...) do ponownego rozpoznania.

UZASADNIENIE

W związku ze złożoną przez obrońcę skazanego kasacją od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 27 listopada 2018 r., sygn. akt II AKa (...), Przewodniczący Wydziału Karnego tegoż Sądu wezwał obrońcę do usunięcia, w terminie 7 dni od dnia doręczenia wezwania, braku formalnego tej skargi poprzez załączenie upoważnienia do obrony podpisanego przez skazanego pod rygorem odmowy przyjęcia kasacji. W określonym terminie obrońca wskazanego braku formalnego pisma jednak nie uzupełnił.

Z uwagi na powyższe, Wiceprezes Sądu Apelacyjnego w (...), zarządzeniem z dnia 18 czerwca 2019 r., odmówił przyjęcia kasacji.

Na tę decyzję zażalenie wniósł obrońca skazanego. Zarzucił w nim

naruszenie art. 530 § 2 k.p.k. w zw. z art. 120 § 2 k.p.k. oraz art. 133 § 2 k.p.k., polegające na odmówieniu przyjęcia kasacji z uwagi na nieuzupełnienie w terminie jej braku formalnego w postaci załączenia upoważnienia do obrony podpisanego przez skazanego, w sytuacji gdy wezwanie do uzupełnienia braku nie zostało doręczone obrońcy w myśl zasad określonych w art. 133 § 2 k.p.k. poprzez dwukrotne poinformowanie adresata przesyłki o pozostawieniu jej w urzędzie pocztowym.

Po rozpoznaniu tego zażalenia, Sąd Najwyższy, postanowieniem z dnia 17 września 2019 r., II KZ 21/19, uchylił zaskarżone zarządzenie i sprawę przekazał Przewodniczącemu Wydziału Karnego Sądu Apelacyjnego w (...) do ponownego rozpoznania. W uzasadnieniu tego postanowienia wskazano m.in., że zaskarżone zarządzenie okazało się co najmniej przedwczesne wobec braku możliwości podważenia twierdzenia obrońcy o niepozostawieniu przez doręczającego w siedzibie kancelarii obrońcy drugiego awiza.

Zarządzeniem z dnia 12 listopada 2019 r., Przewodniczący Wydziału Karnego Sądu Apelacyjnego w (...) odmówił przyjęcia kasacji obrońcy skazanego z uwagi na nieusunięcie w określonym terminie jej braku formalnego w postaci niezałączenia upoważnienia do obrony.

Zażalenie na tę decyzję wniósł obrońca skazanego. Zarzucił w nim obrazę przepisów prawa procesowego, która miała wpływ na treść zaskarżonego zarządzenia, a to art. 530 § 2 k.p.k. w zw. z art. 120 § 2 k.p.k. oraz art. 133 § 2 k.p.k., polegającą na odmówieniu przyjęcia kasacji wniesionej przez obrońcę z uwagi na nieuzupełnienie w terminie braku formalnego tej skargi w postaci upoważnienia do obrony podpisanego przez skazanego, w sytuacji gdy wezwanie do uzupełnienia braku nie zostało doręczone obrońcy w myśl zasad określonych w art. 133 § 2 k.p.k. poprzez dwukrotne poinformowanie adresata przesyłki o pozostawieniu jej w urzędzie pocztowym, bowiem z wydruku elektronicznego obrazującego procedurę doręczenia przesłanego przez Placówkę Pocztową nr (...) w W., a znajdującego się w aktach sprawy, wynika, że listonosz pozostawił jedynie pierwsze awizo w miejscu siedziby Kancelarii, drugie awizo nie zostało złożone w drzwiach adresata (vide: brak adnotacji o pozostawieniu awiza oraz godzina drugiego awizowania 7:40, a więc poza godziną wykonywania przez

listonosza czynności doręczania korespondencji pocztowej); pierwsze awizo zostało pozostawione przez listonosza w siedzibie Kancelarii w dniu 15.05.2019 r. o godz. 10:38, co jest zwyczajową godziną codziennych doręczeń listonosza w biurowcu przy ul. K. ; postępowanie wyjaśniające przeprowadzone przez P. ograniczyło się wyłącznie do oględzin systemu doręczeń, gdzie faktycznie, co zostało już wcześniej odnotowane widnieje fakt drugiego awizowania o godz. 7:40 bez informacji, że przesyłka została pozostawiona w drzwiach adresata, nie przesłuchano listonosza i pracowników recepcji Biurowca przy ul. K. w W. celem ustalenia, czy faktycznie informacja o drugim awizo została skutecznie pozostawiona w drzwiach adresata, co powoduje, że pismo wzywające do uzupełnienia braków kasacji nie może być uznane za prawidłowo doręczone w myśl art. 133 § 2 k.p.k., a termin do uzupełnienia braku jeszcze nie minął.

W konkluzji skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego zarządzenia i przyjęcie kasacji do rozpoznania, mając na uwadze fakt, że obrońca uzupełnił brak formalny kasacji pismem z dnia 22 czerwca 2019 r.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zaskarżone zarządzenie ostać się nie może. Zarządzenie to bowiem, podobnie jak poprzednie zarządzenie o odmowie przyjęcia kasacji z dnia 18 czerwca 2019 r., a uchylone uprzednio przez Sąd Najwyższy, ocenione musi zostać jako co najmniej przedwcześnie.

Rzecz bowiem w tym, że już w uzasadnieniu przywołanego na wstępie postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 17 września 2019 r. wskazano, że wprawdzie na stronie adresowej niedoręczonej przesyłki, stosownie do przepisu § 7 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 10 stycznia 2017 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu doręczania pism organów procesowych w postępowaniu karnym (Dz.U. z 2018 r., poz. 553), umieszczono adnotację w formie pieczęci „awizowano повторно” oraz odcisk datownika, jednak nie zawsze jest to wystarczającym dowodem wykonania powtórnej czynności zawiadomienia o pozostawieniu pisma do odebrania, o jakiej mowa w art. 133 § 2 zdanie drugie k.p.k. Wobec nieprzeanalizowania tej kwestii w zarządzeniu i braku możliwości zakwestionowania stanowczego twierdzenia obrońcy, że listonosz drugiego zawiadomienia nigdy nie zostawił, Sąd Najwyższy uchylił poprzednie zarządzenie

o odmowie przyjęcia kasacji. Jednocześnie Sąd ten zobligował Przewodniczącego Wydziału Karnego Sądu Apelacyjnego w (...) do przeprowadzenia w postępowaniu ponownym stosownych czynności do jednoznacznego ustalenia prawidłowości doręczenia wezwania, w tym uzyskania od operatora pocztowego „**szczegółowych informacji**, czy wysłano powtórne zawiadomienie, jeśli tak, to jakiej treści oraz **gdzie konkretnie je pozostawiono**” (podkreślenie SN).

W wykonaniu tego zobowiązania, Przewodniczący Wydziału Karnego Sądu Apelacyjnego w (...) wystąpił do Urzędu Pocztowego w W. o wyjaśnienie, czy dokonując ponownego awiza przesyłki adresowanej do obrońcy skazanego, pozostawiono zawiadomienie w drzwiach adresata ze wskazaniem, kiedy i gdzie przedmiotowa przesyłka może zostać odebrana, tj. czy doręczyciel dokonał ponownego awiza przesyłki, pozostawiając ponownie informację adresatowi gdzie i kiedy może odebrać przesyłkę.

Z pisma Naczelnika Urzędu Pocztowego w W. z dnia 16.10.2019 r. wynika, że przedmiotowa przesyłka została awizowana w dniu 15.05.2019 r., powtórnie awizowana w dniu 23.05.2019 r., zaś w dniu 31.05.2019 r. została zwrócona do nadawcy z adnotacją: „zwrot – nie podjęto w terminie”. Nadto, na zawiadomieniu powtórным widnieje informacja na temat miejsca i daty ostatecznego terminu odbioru przesyłki. Wreszcie w piśmie tym podniesiono, że informację na temat awiza powtórного umieszcza się na stronie adresowej przesyłki, stosownie do § 7 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 17 grudnia 2014 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu doręczania pism sądowych w postępowaniu karnym, a nie na pokwitowaniu odbioru, niezależnie od formy papierowej bądź elektronicznej.

Powyższe wyjaśnienia skutkowały przyjęciem, że usunięcie braku formalnego pisma procesowego przez załączenie przez obrońcę upoważnienia do obrony podpisanego przez skazanego, nie nastąpiło z dochowaniem terminu. Na kopercie przesyłki zamieszczono bowiem informację „awizowano powtórnie” wraz z odciskiem pieczęci „(...)”. Tym samym postąpiono zgodnie z § 7 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 17 grudnia 2014 r., w sprawie szczegółowych zasad i trybu doręczania pism sądowych w postępowaniu karnym (Dz.U. z 2018 r., poz. 553). W konsekwencji uznano, że brak jest podstaw do stwierdzenia, iż listonosz nie wykonał powtórnej czynności

zawiadomienia adresata o pozostawieniu przesyłki do odebrania, stosownie do treści art. 133 § 2 k.p.k.

Rzeczywiście, jak wynika z § 6 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 10 stycznia 2017 r. (a nie jak podano w zaskarżonym zarządzeniu z dnia 17 grudnia 2014 r. - uwaga SN) w sprawie szczegółowych zasad i trybu doręczania pism organów procesowych w postępowaniu karnym (Dz.U. z 2018 r., poz. 553), na stronie adresowej niedoręczonej przesyłki pracownik operatora pocztowego lub osoba występująca w imieniu operatora pocztowego dokonują adnotacji „awizowano dnia”, składają podpis i niezwłocznie przekazują przesyłkę właściwej placówce pocztowej, zaś ust. 2 przewiduje, że pozostawienie przesyłki w placówce pocztowej placówka ta potwierdza przez umieszczenie na stronie adresowej przesyłki odcisku datownika oraz podpisu przyjmującego. Natomiast zgodnie z § 7 ust. 1 tegoż rozporządzenia przesyłkę, o której mowa w § 6 ust. 1, wraz z formularzem pokwitowania odbioru przechowuje się w placówce pocztowej przez 7 dni, zaś § 7 ust. 2 przewiduje, że jeżeli adresat nie zgłosi się po odbiór przesyłki w terminie określonym w ust. 1, placówka pocztowa wysyła powtórne zawiadomienie o możliwości jej odbioru, umieszczając na przesyłce odcisk datownika i dokonując adnotacji o ponownym awizowaniu. W powtórnym zawiadomieniu określa się siedmiodniowy termin do odebrania przesyłki. Wreszcie, stosownie do § 13 ust. 1 wskazanego rozporządzenia, po pozostawieniu zawiadomienia o możliwości odbioru przesyłki we właściwej placówce pocztowej i oddaniu przesyłki tej placówce informację o dokonaniu powtórnego zawiadomienia zgodnie z § 7 ust. 2 umieszcza w elektronicznym formularzu pokwitowania odbioru właściwa placówka pocztowa. Natomiast zgodnie z § 11 ust. 3, w elektronicznym formularzu pokwitowania odbioru umieszcza się wszelkie wpisy, adnotacje i zaznaczenia, których umieszczenie na formularzu pokwitowania odbioru oraz na stronie adresowej przesyłki jest wymagane. Odcisku datownika nie umieszcza się. Pracownik operatora pocztowego, funkcjonariusz lub pracownik właściwego zakładu karnego lub aresztu śledczego składają podpis w sposób określony w § 13a, a więc podpis elektroniczny.

Zauważyć jednak trzeba, że już w postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 17 września 2019 r. wskazano, iż sam fakt umieszczenia adnotacji w formie

pieczęci „awizowano повторно” oraz odcisk datownika nie zawsze jest wystarczającym dowodem wykonania powtórnej czynności zawiadomienia o pozostawieniu pisma do odebrania, o jakiej mowa w art. 133 § 2 zdanie drugie k.p.k. W przywołanym piśmie Naczelnika Urzędu Pocztowego nie odpowiedziano w istocie na pytanie, czy dokonując ponownej awizacji przesyłki skierowanej do obrońcy listonosz pozostawił - na drzwiach adresata bądź w innym widocznym miejscu - zawiadomienie ze wskazaniem kiedy i gdzie można odebrać przedmiotową przesyłkę. Odpowiedź ta *de facto* sprowadzała się do stwierdzenia, że przedmiotowa przesyłka została awizowana w dniu 15.05.2019 r., powtórnie awizowana w dniu 23.05.2019 r., zaś w dniu 31.05.2019 r. została zwrócona do nadawcy z adnotacją: „zwrot – nie podjęto w terminie”, zaś informacje na temat sporządzenia awiza powtórnego umieszczono na adresowej stronie omawianej przesyłki, co odpowiadać miało przepisom wskazanego wcześniej rozporządzenia.

Rzecz jednak w tym, że informacje te wynikały już z akt sprawy, a to wydruku elektronicznego obrazującego procedurę doręczenia i załączonej do niego koperty (k. 30). Na tę okoliczność powołał się zresztą już Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 17 września 2019 r. Tym samym aktualna pozostaje ocena, że zaskarżone zarządzenie jest co najmniej przedwczesne. Nie zostały bowiem ostatecznie wyjaśnione okoliczności, z powodu których poprzednio wydane zarządzenie o odmowie przyjęcia kasacji zostało uchylone. Już tylko na marginesie zauważyć trzeba, że obrońca wadliwie podaje w zarzucie, że powtórna awizacja nastąpić miała o 7:40, choć z k. 30 wyraźnie wynika, że miało to miejsce o godz. 7:50.

W postępowaniu ponownym raz jeszcze należy wystąpić o stosowne informacje do operatora pocztowego i po ich uzyskaniu podjąć odpowiadające prawu rozstrzygnięcie.

Z tych wszystkich względów, orzeczono, jak na wstępie